

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Број: 2022

Датум: 14.08.2015. године

Анализа здравственог стања становништва Браничевског округа за 2014. годину

I УВОД

Анализа здравственог стања становништва одређене територије спроводи се у циљу његовог побољшања и даљег унапређења.

Анализа здравственог стања становништва Браничевског округа за 2014. годину подразумевала је сагледавање основних демографских и здравствених показатеља у циљу дијагностиковања проблема и потреба одређених категорија становништва. Само познавањем здравствених потреба и проблема становништва могуће је добро организовати здравствену службу и планирати квалитетну здравствену заштиту.

Спроведена анализа здравственог стања становништва Браничевског округа базирана је на рутинским подацима демографске и здравствене статистике и представља пресек здравственог стања становништва у 2014. години.

II ГЕОГРАФСKE И ДЕМОГРАФСKE КАРАКТЕРИСТИКЕ БРАНИЧЕВСКОГ ОКРУГА

2.1. Географске карактеристике

Браничевски округ се налази у Источној Србији и простире на површини од 3.857 км², између Јужно-Банатског, Подунавског, Поморавског и Борског округа. Према конфигурацији земљишта припада брдско-планинско-равничарској регији. Растојање између најудаљенијих тачака у округу износи 99 км, а то су ушће Велике Мораве у Дунав и део општине Жагубица према Бору. Удаљеност крајњих јужних и северних страна као и источних и западних износи 85 км. Браничевски округ административно је подељен на девет општина: Велико Градиште, Голубац, Жабари, Жагубица, Кучево, Мало Црниће, Петровац и град Пожаревац са градским општинама Пожаревац и Костолац. Ове административне целине имају укупно 189 насеља и то град Пожаревац 27, општина Велико Градиште 26, општина Голубац 24, општина Жабари 15, општина Жагубица 18, општина Кучево 26, општина Мало Црниће 19 и општина Петровац на Млави 34 насеља.

2.2. Демографске карактеристике

На територији Браничевског округа, према Процени броја становника РЗС од 30.06.2014. године, живи укупно 177217 становника, са просечном густином насељености од 46 лица по 1 км² (табела бр.1).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
 Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
 Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
 E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
 Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Табела 1. Старосна структура и индикатори природног кретања становништва Браничевског округа у 2014. години

ОПШТИНА/ ОКРУГ	СТАНОВНИШТВО* (Процена 30.06.2014.година)				Структура становништва по добним групама					Очекивано трајање живота живорођене деце 2012-2014 ****	
	Укупно	На 1км ²	Просечна старост	Индекс старења	Пред- школска (0-6)**	Школо- обавезни (7-18)***	Пуноле- тни (18 и више)**	Радно- способни (15-64)*	Жене генер. доба (15- 49)**	М	Ж
Велико Градиште	16948	49	45,1	177,8	946	1718	14166	10664	3530	70,7	78,1
Голубац	7940	22	47,1	205,6	355	463	6768	5003	1491	68,9	75,9
Жабари	10645	40	47,2	211,3	543	654	9116	6453	1998	72,8	76,7
Жагубица	12084	16	47,9	221,5	541	1033	10323	7345	2149	72,9	78,4
Кучево	14515	20	48,0	227,8	635	1323	12529	8918	2562	70,5	76,9
Мало Црниће	10860	40	46,1	192,6	530	741	9196	6832	2122	70,8	79,5
Петровац на Млави	29897	46	45,8	190,2	1577	2550	25332	18886	6188	71,3	77,7
Пожаревац	74328	156	41,9	122,8	4878	10224	59903	50084	16993	71,7	76,7
БРАНИЧЕВСКИ ОКРУГ	177217	46	44,6	164,2	10005	18706	147333	114185	37033	71,3	77,1

* Процена становништва за 2014. годину Републичког завода за статистику од 15.07.2015. године

** Процена становништва за 2013. годину Републичког завода за статистику од 30.06.2014. године

*** Број ученика-Министарство просвете (школска 2014/15)

**** Витални догађаји у Републици Србији 2014. године, од 15.07.2015. године

На територији Браничевског округа, према подацима Републичког геодетског завода, по површини коју заузима, највећа општина је општина Жагубица са 760 км² док највише становника има град Пожаревац са 74328 становника.

Према Процени становништва из 2013. године, удео становника са 65 и више година (39152) у укупном броју становника за Браничевски округ (179451) износи 21,82% што показује да популација која живи на територији посматраног округа припада старој популацији (удео старих са 65 и више година преко 10%).

Индекс старења становништва (однос броја старих са 60 и више година и младог становништва од 0 до 19 година) за територију Браничевског округа износи 164,2 што је показатељ старења нације (индекс преко 40).

2.3. Виталне карактеристике

Виталне карактеристике Браничевског округа посматране су кроз природна кретања становништва и показатеље природног кретања становништва, односно рађање и умирање (наталитет и морталитет) (табела бр.2).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
 Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
 Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
 E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
 Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Табела 2. Природно кретање становништва и показатељи природног кретања становништва Браничевског округа у 2014. години (Витални догађаји)

РВ	ОКРУГ/ ОПШТИНА	Број становника*	Број живорођене деце у 2014. г.	Укупан број умрлих у 2014. г.	Број умрле одојчади у 2014. г.	Стопа ната- литета	Стопа општег морталите- та	Природни прираштај	Стопа природног прираштаја	Стопа морталитета одојчади	Виталн и индекс
1	БРАНИЧЕВСКИ ОКРУГ	177217	1321	3288	14	7,5	18,6	-1967	-11,1	10,6	40,2
1	Велико Градиште	16948	120	323	0	7,1	19,1	-203	-12,0	0,0	37,2
2	Голубац	7940	49	171	2	6,2	21,5	-122	-15,0	40,8	28,7
3	Жабари	10645	57	251	2	5,4	23,6	-194	-18,2	35,1	22,7
4	Жагубица	12084	70	254	1	5,8	21,0	-184	-15,2	14,3	27,6
5	Кучево	14515	65	333	1	4,5	22,0	-268	-18,5	15,4	19,5
6	Мало Црниће	10860	70	233	2	6,4	21,5	-163	-15,0	28,6	30,0
7	Петровац	29897	191	632	2	6,4	21,1	-441	-14,8	10,5	30,2
8	Пожаревац	74328	699	1091	4	9,4	14,7	-392	-5,3	5,7	64,1

* Број становника односи се на Процену броја становника РЗС од 30.06.2014. године.

На територији Браничевског округа, према последњим званичним подацима Републичког завода за статистику који се односе на 2014. годину, бележи се ниска стопа natalитета од 7,5/1000 (мање од 15 / 1000), док је стопа општег mortalитета висока и износи 18,6%.

Поред наведених индикатора посматрани су још и веома важани витални показатељи, као што су стопа природног прираштаја, односно разлика између живорођених и умрлих на 1000 становника у 2014. години на територији Браничевског округа и витални индекс који представља рационалност природног прираштаја.

Стопе природног прираштаја у 2014. години на поменутој територији су веома ниске са негативним вредностима у свим општинама, где је забележено чак -18,5% у Кучеву, -18,2% у Жабарима, -15,2% у Жагубици, -15,0% у Голубцу и Малом Црнићу, -14,8% у Петровцу на Млави, -12,0% у Великом Градишту и -5,3% у Пожаревцу. Витални индекс (Број живорођених/Број умрлих*100), показује да су Кучево, Жабари и Жагубица општине где је најмањи број живорођених у односу на 100 умрлих лица у 2014. години.

Смртност одојчади као веома важан индикатор здравственог стања становништва представља важан показатељ доступности здравствене заштите, адекватности и квалитета пружених здравствених услуга као и нивоа социјално-економског развоја земље. Стопа mortalитета одојчади у 2014. години, на територији Браничевског округа износи 10,6%.

2.4. Социо-економски показатељи повезани са здрављем

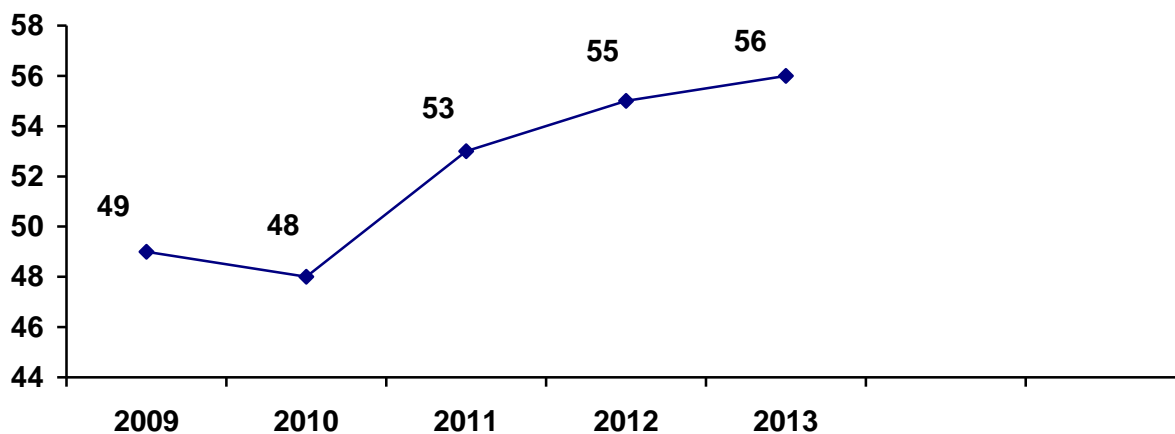
Према подацима Републичког завода за статистику о броју запослених у Републици Србији, (годишњи просек израчунат на бази два стања: 31.03. и 30.09.2013. године), на територији Браничевског округа, било је 34261 запослених лица у привредним друштвима, предузећима, установама, задругама и другим организацијама и предузетници (лица која самостално обављају делатност и запослени код њих), што представља 191 запослених на 1000 становника. У поређењу са претходном годином може се рећи да је

број запослених смањен за 6,38%. Од приказаног броја запослених 42,5% биле су жене а остало мушкарци (57,5%). У посматраном периоду на територији Браничевског округа, према подацима Националне службе за запошљавање, било је укупно 10040 незапослених лица, односно 56 лица нема запослење на 1000 становника. Од приказаног броја незапослених 50,3% биле су жене.

У поређењу са претходним годинама (2012. године број незапослених био је 9977 лица, 2011. године број незапослених износио је 9792 лица и 2010. године број незапослених 8914 лица), може се рећи да је стопа незапослених у последње три године у сталном порасту (графикон 1).

Графикон 1. Стопе незапослених у Браничевском округу у периоду од 2009. до 2013. године

Просечне зараде утврђене на основу Закона о раду („Сл. гласник РС”, број 24/2005 и 61/2005) без пореза и доприноса, по запосленом у 2013. години на територији Браничевског округа износиле су 42879 РСД, што је у поређењу са претходном годином већа за 6,36%.

III ОПШТИ ПОКАЗАТЕЉИ ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА СТАНОВНИШТВА

Здравствено стање становништва, као предуслов укупног економског развоја друштва, представља мултидимензионалну карактеристику популације и условљено је низом фактора међу којима су услови рада и живљења, физичка средина и организација здравствене заштите.

Најчешће коришћени индикатори здравственог стања становништва су: општи морбидитет, морбидитет од одређених болести, морталитет, апсентизам и инвалидност.

3.1. Општи морбидитет

Општи морбидитет као индикатор здравственог стања становништва на територији Браничевског округа, у овој анализи, посматран је кроз *Извештаје о обољењима, стањима и повредама* на нивоу домова здравља посматраног округа.

3.1.1. Морбидитет на нивоу примарне здравствене заштите

Општи морбидитет на нивоу домова здравља Браничевског округа посматран је у оквиру служби за здравствену заштиту: мале и предшколске деце, школске деце, жена, медицине рада, опште медицине и стоматологије.

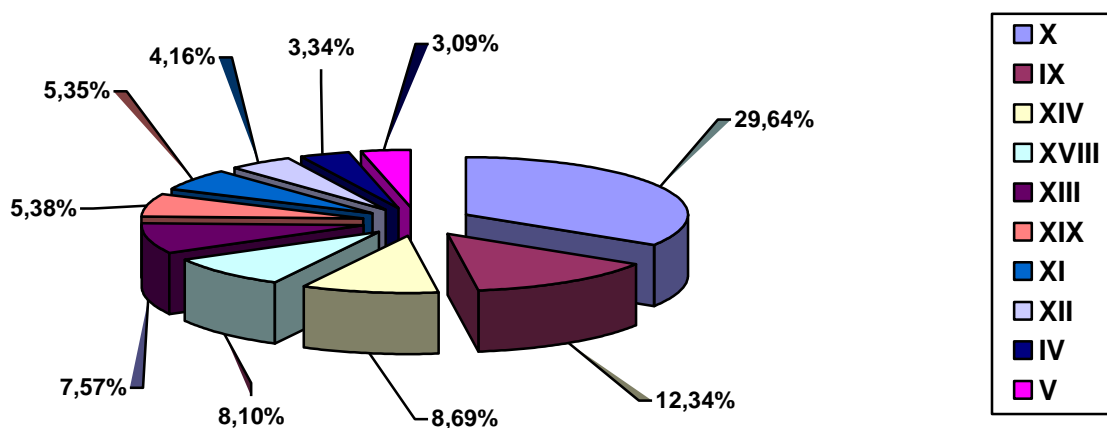
У 2014. години на нивоу свих домова здравља Браничевског округа регистровано је у поменутиим службама, без стоматологије укупно 336861 обољења, са општом стопом морбидитета од 1900,84%. Према броју корисника здравствене заштите на нивоу округа (177217 становника), може се закључити да у просеку на сваког становника долазе по 2 обољења.

Најчешће регистрована обољења, стања и повреде према МКБ 10 у Браничевском округу на нивоу примарне здравствене заштите у 2014. години (графикон 2).

Десет водећих група обољења по 10 МКБ у Браничевском округу, регистроване на нивоу примарне здравствене заштите у 2014. години, биле су:

1. Болести система за дисање (X група) (29,64%)
2. Болести система крвотока (IX група) (12,34%)
3. Болести мокраћно-полног система (XIV група) (8,69%)
4. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (XVIII група) (8,10%)
5. Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (XIII група) (7,57%)
6. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (XIX група) (5,38%)
7. Болести система за варење (XI група) (5,35%)
8. Болести коже и болести поткожног ткива (XII група) (4,16%)
9. Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (IV група) (3,34%)
10. Душевни поремећаји и поремећаји понашања (V група) (3,09%)

Графикон 2. Десет најчешћих група обољења по МКБ 10 регистрованих у Домовима здравља Браничевског округа 2014. године

Анализирајући морбидитет, односно обољења регистрована у службама домова здравља Браничевског округа у 2014 години, може се рећи да убедљиво прво место заузимају Болести система за дисање као и у претходне четири године (2010., 2011., 2012. и 2013. године).

Према годишњем Извештају о кретању заразних и паразитарних болести на територији Браничевског округа у 2014. години, пријављено је укупно 10402 оболелих

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

лица, што је за 6446 лица или 37,14% мање у односу на претходну годину. Од укупног броја оболелих, 2 лица су умрла (sepsis 1 лице и HIV/SIDA 1 лице). Водеће место међу пријављеним заразним болестима за територију посматраног округа као и у претходне три године заузимају: influenza virus non identificatum, Varicella и Diarrhoea et gastroenteritis.

Учесталост заразних болести у Браничевском округу, у 2014. години, приказана је у табели број 3.

Табела 3. Регистроване заразне болести на територији Браничевског округа у 2014. години

Rang.	ОБОЉЕЊЕ	Број оболелих у 2014. години	Индекс
1.	Influenza, virus non identificatum	8863	85,20
2.	Varicella	854	8,21
3.	Diarrhoea et gastroenteritis	286	2,75
4.	Scabies	124	1,19
5.	Mononucleosis infectiosa	57	0,55
6.	Angina streptococcica (Pharyngitis)	44	0,42
7.	Enterocolitis per Clostridium difficile	24	0,23
8.	Scarlatina	16	0,15
9.	ТБЦ потврђена бактериолошки и хистолошки	12	0,12
10.	Enteritis salmonellosa	11	0,11
11.	Остале	111	1,07
СВЕГА		10402	100,0

Проблем који постоји од раније, односи се на пријављивање заразних болести од стране приватног здравственог сектора, може се рећи да је боља сарадња него претходних година.

У 2014. години бележи се стопа морталитета од заразних болести у Браничевском и Подунавском округу од 1,3/100.000, што је исто као и претходне године.

На територији оба посматрана округа у 2014. години, није било оболелих од морбила, пертусиса и рубеле. У току 2014. године, бележи се повећање броја оболелих од паротитиса (9 регистрованих оболелих) у односу на претходну годину (2 регистрована оболела).

Према закључцима изнетим од стране комисије за контролу и праћење кретања заразних и паразитарних болести, епидемиолошка ситуација заразних болести на територији Браничевског округа у 2014. години, је уобичајена.

3.1.2. Хронична незаразна обољења

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Хронична незаразна обољења као болести савременог доба, на жалост, у сталном су порасту и законски подлежу обавезној пријави и одјави према Правилнику о обрасцу регистра и начину његовог вођења, обрасцу пријаве и поступку пријављивања и одјављивања одређених болести („Сл. гласник РС”, бр. 2/1980, 42/1986). У поменутом обољења спадају: рак и леукемија, ендемска нефропатија, психозе, шећерна болест, реуматска грозница, прогресивно мишићне дистрофије, хемофилија, хронична инсуфицијенција бубрега, наркоманија, коронарне болести срца и опструктивне болести плућа, а поред ових у протеклом периоду од доношења поменутог Правилника, била су праћена у појединим општинама и следећа обољења: церебрална парализа, мултипла склероза и цистична фиброза.

Проблем који је присутан када су поменуте болести у питању у нашој средини је исти као и код заразних болести – још увек нередовно пријављивање и одјављивање истих, како од стране државног тако и приватног сектора. Стога подаци у постојећим регистрима оболелих од хроничних незаразних болести не говоре о преваленци ових обољења, већ само о величини проблема.

Према подацима са којима располаже Завод за јавно здравље Пожаревац, мора се нагласити да је у 2014. години, број регистрованих хроничних незаразних обољења приказан као збир приспелих пријава/одјава ових болести из здравствених установа и констатованих дијагноза из Потврда о смрти лица која су боловала од хроничних незаразних болести, било да су оне основни или пратећи узрок смрти. Зато дајемо приказ регистрованих хроничних незаразних обољења у 2014. години са територије Браничевског округа из ова два извора података (Табела 4).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Табела 4. Приказ броја регистрованих хроничних незаразних обољења на територији Браничевског округа у 2014. години

Регистрована хронична незаразна обољења	Извор података		Укупно
	Пријаве из здравствених установа	Образац Потврда о смрти	
Рак и леукемија**	-	553	553
Ендемска нефропатија	-	-	-
Психозе	4	3	7
Шећерна болест**	430	315	745
Реуматска грозница	-	-	-
Прогресивно мишићне дистрофије	-	-	-
Хемофилија	-	-	-
Хронична инсуфици.бубрега	18	140	158
Наркоманија	3	-	3
Акутни коронарни синдром*	455	348	803
Опструктивне болести плућа	72	224	296
Мултипла склероза	-	5	5
Цистична фиброза	-	-	-
Дечија церебрална парализа	-	-	-
СВЕГА	982	1588	2570

* За акутни коронарни синдром узет је податак у првој колони /пријаве здравствених установа/ са одељења епидемиологије, а у другој колони налази се укупан број коронарних болести из потврда о смрти.

** По истом принципу су уписани подаци за : рак и леукемију и шећерну болест.

Анализирајући посматране болести, може се рећи да су, на територији Браничевског округа, најчешћа хронична незаразна обољења: акутни коронарни синдром, шећерна болест и малигне болести.

Обзиром да малигна обољења, због посебног социомедицинског значаја захтевају посебну пажњу, на овом месту ћемо приказати број оболелих особа и сирову стопу инциденце од ове болести према полу (број новооболелих М/број мушког становништва*1000 и број новооболелих Ж/број женског становништва*1000) на територији Браничевског округа у 2013. години (Табела 5).

Подаци за оболеле од малигнух болести (рак и леукемија) преузети су из Националног регистра за рак (Кан Рег 4) које прикупља Центар за контролу болести Завода за јавно здравље Пожаревац из здравствених установа на територији Браничевског и Подунавског округа. Наглашавамо да последње званичне стопе инциденце оболелих од малигнух болести, након што су прикупљени подаци употпуњени од стране Института за јавно здравље Србије, пријавама из здравствених установа са територије целе републике, су из 2013. године, и приказујемо их у табели број 5.

Код пријављивања оболелих од малигнух болести присутан је проблем подрегистрације, тј. нередовно пријављивање и одјављивање истих, како од стране државног, тако и приватног сектора.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Табела 5. Приказ броја оболелих од малигнух болести по полу и по општинама на територији Браничевског округа у 2013. години

Територија	Мушки пол		Женски пол	
	број оболелих	стопа инциденце	број оболелих	стопа инциденце
Велико Градиште	56	6,74	49	5,54
Голубац	15	3,81	17	4,09
Жабари	34	6,34	25	4,51
Жагубица	16	2,64	27	4,33
Кучево	31	4,27	30	3,95
Мало Црниће	14	2,56	24	4,30
Петровац	70	4,72	51	3,28
Пожаревац	142	3,94	178	4,60
Браничевски округ	378	4,33	401	4,35

Посматрајући број оболелих од малигнух болести према полу, уочава се да у скоро свим општинама Браничевског округа (осим Голубца, Жагубице, Малог Црнића и Пожареваца), мушкарци чешће оболевају од малигнух обољења.

На основу броја Пријава из здравствених установа, које су достављене у Одељење за превенцију и контролу незаразних болести Завода за јавно здравље Пожаревац, у току 2014. године, укупан број новооболелих од шећерне болести по полу и по општинама Браничевског округа приказали смо у табели број 6.

Табела 6. Приказ броја оболелих од шећерне болести по полу и по општинама на територији Браничевског округа у 2014. години

Територија	Мушки пол		Женски пол	
	број оболелих	стопа инциденце	број оболелих	стопа инциденце
Велико Градиште	10	1,20	17	1,92
Голубац	24	6,10	19	4,57
Жабари	8	1,49	9	1,62
Жагубица	11	1,82	15	2,41
Кучево	4	0,55	11	1,45

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Територија	Мушки пол		Женски пол	
	број оболелих	стопа инциденце	број оболелих	стопа инциденце
Мало Црниће	3	0,55	3	0,54
Петровац	33	2,22	42	2,70
Пожаревац	101	2,80	120	3,10
Браничевски округ	194	2,22	236	2,56

Посматрајући број оболелих од шећерне болести према полу, уочава се да у скоро свим општинама Браничевског округа (осим Голубца и Малог Црнића), жене чешће оболевају од шећерне болести.

3.1.3. Апсентизам и инвалидност

Апсентизам, односно привремена одсутност са посла, као и инвалидност, односно свако ограничење или немогућност због недостатка, обављања неке активности на начин који се сматра нормалним за људско биће су веома важни показатељи здравственог стања становништва. Недостатак је објективна појава и може се доказати медицинским дијагностичким поступком, док је инвалидност релативна и зависи од врсте и степена оштећења као и од посла којим се особа бави, односно вештина које су јој у послу потребне. Анализа ових показатеља је веома важна за здравствену службу како би благовремено предузела мере специфичне превенције на нивоу примарне превенције као и мере лечења и рехабилитације оболелих лица.

Према подацима са којима располаже Завод за јавно здравље Пожаревац из Извештаја о привременој неспособности – спречености за рад у току 2014. године, на територији Браничевског округа регистровано је укупно 15009 случајева апсентизма са 374813 дана одсуствовања са посла. У поређењу са претходном годином, број случајева апсентизма је мањи за 6,4%; а број дана одсуствовања са посла је за 0,04% већи у односу на претходну годину (табела 7).

Табела 7. Приказ привремене неспособности-спречености за рад на територији Браничевског округа у 2014. години

Ред. бр.	Узрок неспособности/спречености за рад	Број случајева	Број дана	Стопа
1	Болести и повреде ван рада	11953	191797	34,89
2	Повреде на раду	357	11424	1,04
3	Трудноћа и порођај	974	151716	2,84
4	Нега члана породице	1725	19876	5,04
СВЕГА		15009	374813	43,81

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Резултати анализе привремене спречености за рад у Браничевском округу показују да је највећи број поменутих случајева као и највећи број дана одсуствања са посла у 2014. години био због болести и повреда ван рада (79,64% случајева и 51,17% дана). На територији Браничевског округа, стопа броја случајева неспособности / спречености за рад у 2014. години, износи 44 на 100 запослених радника. (процењени број радника за Браничевски округ према Републичком заводу за статистику износи 34260 радника).

На основу приказаних резултата може се рећи да је инвалидност и апсентизам проблем са којим се суочавају све општине Браничевског округа и који значајно утиче на резултате анализе здравственог стања становништва.

3.2.Здравствено стање појединих категорија становништва

У оквиру анализе здравственог стања становништва Браничевског округа посматрани су: здравствено стање мале и предшколске деце, школске деце и омладине, одраслог становништва и жена, као и стање здравља уста и зуба свих категорија становништва.

3.2.1. Здравствено стање предшколске деце (од 0 до 6 година)

На територији Браничевског округа у 2014. години, здравствену заштиту је користило укупно 8004 детета предшколског узраста од 0 до 6 година.

У оквиру служби за здравствену заштиту предшколске деце у 2014. години, домова здравља Браничевског округа, регистровано је укупно 45966 обољења са стопом од 5742,9/1000, односно на свако дете долази по 5,74 обољења, што је за 0,87 обољења више него претходне године.

Водеће групе болести и стања по МКБ-10 регистроване у оквиру служби за здравствену заштиту мале и предшколске деце Браничевског округа у 2014. години биле су:

1. Болести система за дисање (X група) (58,14%)
2. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (XVIII група) (10,64%)
3. Болести ува и болести мастоидног наставка (VIII група) (6,01%)
4. Болести коже и болести поткожног ткива (XII група) (5,15%)
5. Заразне болести и паразитарне болести (I група) (5,04%)
6. Болести система за варење (XI група) (3,67%)
7. Болести ока и припојака ока (VII група) (3,05%)
8. Болести мокраћно-полног система (XIV група) (2,65%)
9. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (XIX група) (2,49%)
10. Болести крви и болести крвотворних органа и поремећаји имунитета (III група) (1,77%).

Према приказаним резултатима анализе може се закључити да су код предшколске деце на територији Браничевског округа убедљиво прво место, као и претходних година, заузеле Болести система за дисање са 58,14%. Стопа обољења за Болести система за дисање била је 3338,8/1000.

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913	

Табела 8. Приказ најчешћих дијагноза које су регистроване у служби за здравствену заштиту предшколске деце на територији Браничевског округа 2014. године

Ранг	О К Р У Г		
	Б Р А Н И Ч Е В С К И		
	Дијагноза	Број	% од укупног броја дијагноза
1.	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	10624	23,11
2.	Инфекције горњих респираторних путева неспецифичне локализације	9411	20,47
3.	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	3437	7,47
4.	Laryngitis et tracheitis acuta	2402	5,22
5.	Болести средњег ува и болести мастоидног наставка	2331	5,07

Приказани резултати показују да су и у 2014. години, као и у претходне четири године (2013., 2012., 2011. и 2010. године), Болести система за дисање, односно акутна упала грла и крајника као и горњих дисајних путева били најчешћи здравствени проблеми код мале деце на територији Браничевског округа (табела 8).

3.2.2. Здравствено стање школске деце и омладине (од 7 до 18 година)

На територији Браничевског округа у 2014. години, здравствену заштиту је користило укупно 18706 школске деце и омладине од 7 до 18 година.

У оквиру служби за здравствену заштиту школске деце и омладине домова здравља Браничевског округа у 2014. години, регистровано је укупно 54515 обољења са стопом од 2914,3/1000, односно на свако школско дете долази по 2,9 обољења, што је за 0,2 обољења више него у претходној години.

Водеће групе болести и стања по МКБ-10 регистроване у оквиру служби за здравствену заштиту школске деце и омладине Браничевског округа у 2014. години биле су:

1. Болести система за дисање (X група) (57,12%)
2. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (XVIII група) (11,08%)
3. Болести система за варење (XI група) (6,41%)
4. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (XIX група) (5,55%)
5. Болести коже и болести поткожног ткива (XII група) (5,09%)
6. Заразне болести и паразитарне болести (I група) (4,43%)
7. Болести мокраћно-полног система (XIV група) (3,76%)
8. Болести ува и болести мастоидног наставка (VIII група) (3,69%)
9. Болести ока и припојка ока (VII група) (2,41%)
10. Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (XIII група) (1,74%).

Према претходно приказаним резултатима анализе, јасно се види да су код школске деце и омладине у Браничевском округу, Болести система за дисање најчешће дијагностикована обољења и да су, као и претходне године, убедљиво на првом месту са учешћем од 57,12%. Стопа оболевања од Болести система за дисање износи 1664,6/1000.

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913	

Табела 9. Приказ најчешћих дијагноза које су регистроване у служби за здравствену заштиту школске деце и омладине на територији Браничевског округа 2014. године

Ранг	О К Р У Г		
	Б Р А Н И Ч Е В С К И		
	Дијагноза	Број	% од укупног броја дијагноза
1.	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	13420	23,37
2.	Инфекције горњих респираторних путева неспецифичне локализације	11382	19,82
3.	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	3073	5,35
4.	Dolor abdominalis et pelvis	2581	4,49
5.	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази	2484	4,32

Приказани резултати показују да су и у 2014. години, као и претходних година, Болести система за дисање, односно акутна упала грла и крајника као и горњих дисајних путева били најчешћи здравствени проблеми код школске деце и омладине на територији Браничевског округа (табела 9).

Систематски прегледи, који су веома добар показатељ здравственог стања школске деце и омладине, спроведени су код ученика основних и средњих школа на територији Браничевског округа у 2014. години, са обухватом од 94,84% код основаца и са 96,31% код ученика средње школе у односу на планирани број (табела 10.).

Табела 10. Приказ утврђених стања/обољења након спроведених систематских прегледа код ученика основне и средње школе Браничевског округа у 2014. години

	О К Р У Г			
	Б Р А Н И Ч Е В С К И			
	Ученици основне школе		Ученици средње школе	
Број ученика који подлежу систематским прегледима у току године	5837	95,0	2979	95,0
Обухваћено систематским прегледом	5536	94,84	2869	96,31
Утврђено стање / обољење	Број	%	Број	%
Лоше телесно држање	818	14,78	412	14,36
Лоша телесна развијеност	149	2,69	90	3,14
Лоша телесна ухрањеност	705	12,73	342	11,92
Изражена деформација кичме (лордоза, сколиоза...)	11	0,20	33	1,15
Деформације грудног коша	136	2,46	59	2,06
Сметње вида и мотилитета	104	1,88	37	1,29
Оштећење слуха	1	0,02	1	0,03
Срчане мане	57	1,03	6	0,21
Недовољна психичка развијеност	24	0,43	5	0,17
Говорне мане	81	1,46	4	0,14
Деформације стопала	1217	21,98	390	13,59

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Анализа добијених резултата након спроведених систематских прегледа ученика у дефинисаним узрасту показују да су код ученика основне школе, као и претходне године, деформације стопала (21,98%), лоше телесно држање (14,78%) и лоша телесна ухрањеност (12,73%) најчешће дијагностиковани проблеми. Код ученика средње школе најчешће дијагностиковани проблеми су лоше телесно држање (14,36%), деформације стопала (13,59%) и лоша телесна ухрањеност (11,92%).

3.2.3. Здравствено стање одраслог становништва

Анализа здравственог стања одраслог становништва на територији Браничевског округа за 2014. годину, рађена је на основу података добијених из служби опште медицине и медицине рада, домова здравља са територије посматраног округа.

3.2.3.1. Служба опште медицине

На територији Браничевског округа здравствене услуге у оквиру служби опште медицине остварује 115449 корисника.

У оквиру служби опште медицине домова здравља Браничевског округа у 2014. години регистровано је укупно 178578 обољења са стопом од 1546,8/1000, односно 1,5 обољења по одраслој особи, што је за 0,1 обољења мање него у претходној години.

Водеће групе болести и стања по МКБ-10 регистроване у оквиру служби опште медицине домова здравља Браничевског округа у 2014. години, биле су:

1. Болести система крвотока (IX група) (19,15%)
2. Болести система за дисање (X група) (18,67%)
3. Болести мишићно-коштаног система и везивниг ткива (XIII група) (10,61%)
4. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (XVIII група) (7,96%)
5. Болести мокраћно-полног система (XIV група) (7,61%)
6. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (XIX група) (5,97%)
7. Болести система за варење (XI група) (5,91%)
8. Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (IV група) (4,51%)
9. Болести коже и болести поткожног ткива (XII група) (3,91%)
10. Душевни поремећаји и поремећаји понашања (V група) (3,87%)

Резултати анализе показују да су у служби опште медицине у 2014. години, на првом месту регистроване Болести система крвотока са 19,15%, чија стопа износи 296,2/1000. Поменута група болести у служби опште медицине била је на првом месту претходне, односно 2013. и 2010. године, а 2009., 2011. и 2012. године на првом месту биле су Болести система за дисање. Најчешће регистроване дијагнозе у оквиру служби опште медицине на територији Браничевског округа приказане су у табели број 11.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Табела 11. Приказ најчешћих дијагноза које су регистроване у служби опште медицине на територији Браничевског округа 2014. године

Ранг	О К Р У Г		
	Б Р А Н И Ч Е В С К И		
	Дијагноза	Број	% од укупног броја дијагноза
1.	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	19043	10,66
2.	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	10394	5,82
3.	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази	9729	5,44
4.	Друга обољења леђа	9051	5,06
5.	Друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде	7369	4,12

Приказани резултати показују да су, као и претходних година, висок крвни притисак, акутна упала грла и крајника као и други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази били најчешћи здравствени проблеми код одраслог становништва на територији Браничевског округа и у 2014. години.

3.2.3.2. Служба здравствене заштите радника

На територији Браничевског округа у 2014. години, здравствене услуге у оквиру службе медицине рада, оних домова здравља који имају поменућу службу, користило је укупно 35058 радно-активних лица.

У оквиру служби медицине рада домова здравља Браничевског округа у 2014. години, регистровано је укупно 45610 обољења са стопом од 1300,99/1000.

Водеће групе болести и стања по МКБ-10 које су регистроване у оквиру служби медицине рада Браничевског округа у 2014. години биле су:

1. Болести система за дисање (X група) (18,94%)
2. Болести система крвотока (IX група) (14,98%)
3. Болести мишићно-коштаног система и везивниг ткива (XIII група) (11,92%)
4. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (XIX група) (7,17%)
5. Душевни поремећаји и поремећаји понашања (V група) (6,49%)
6. Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (IV група) (6,17%)
7. Болести мокраћно-полног система (XIV група) (6,14%)
8. Болести система за варење (XI група) (5,03%)
9. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (XVIII група) (4,45%)
10. Болести коже и болести поткожног ткива (XII група) (3,94%)

Анализа показује да су код радно-активног становништва на територији Браничевског округа убедљиво највећи проблем у 2014. години, као и претходних пет година (2009., 2010., 2011., 2012., и 2013. године), биле Болести система за дисање

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

(18,94%), затим Болести система крвотока (14,98%) и Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (11,92%). Стопа оболевања за Болести система дисања у Браничевском округу 2014. године била је 246,45/1000.

Најчешће регистроване дијагнозе у оквиру служби медицине рада Браничевског округа приказане су у табели број 12.

Табела 12. Приказ најчешћих дијагноза које су регистроване у служби медицине рада на територији Браничевског округа 2014. године

Ранг	О К Р У Г		
	Б Р А Н И Ч Е В С К И		
	Дијагноза	Број	% од укупног броја дијагноза
1.	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	4581	10,04
2.	Друга обољења леђа	3533	7,74
3.	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	3313	7,26
4.	Неуротски, стресогени и соматоформни поремећаји	2154	4,72
5.	Друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде	2142	4,69

Анализирајући приказане дијагнозе може се рећи да су, као и претходних година, висок крвни притисак, недефинисана обољења леђа и акутна упала грла и крајника били најчешћи здравствени проблеми код радно-активног становништва Браничевског округа у 2014. години.

3.2.4. Здравствено стање жена

На територији Браничевског округа у 2014. години, здравствене услуге у оквиру служби за здравствену заштиту жена, користило је укупно 75492 жена које припадају животној доби од 15 и више година.

У 2014. години, у оквиру служби за здравствену заштиту жена Браничевског округа регистровано је укупно 12192 обољења са стопом од 161,5/1000.

Водеће групе болести и стања по МКБ 10 регистроване у оквиру служби за здравствену заштиту жена домова здравља посматраног округа у 2014. години биле су:

1. Болести мокраћно-полног система (XIV група) (78,72%)
2. Заразне болести и паразитарне болести (I група) (7,37%)
3. Тумори (II група) (6,32%)
4. Трудноћа, рађање и бабиње (XV група) (4,34%)
5. Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (IV група) (1,35%)
6. Болести коже и болести поткожног ткива (XII група) (0,82%)
7. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (XVIII група) (0,8%)
8. Болести крви и болести крвотворних органа и поремећаји имунитета (III група) (0,16%)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

9. Болести система крвотока (IX група) (0,09%)
10. Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (XIII група) (0,02%)

Анализа здравственог стања жена које живе на територији Браничевског округа показује да су у 2014. години, као и претходних година (2009., 2010., 2011., 2012. и 2013. године), најчешћи проблем биле Болести мокраћно-полног система са 78,72%, чија стопа износи 127,14/1000.

Најчешће регистроване дијагнозе у оквиру служби за здравствену заштиту жена Браничевског округа приказане су у табели број 13.

Табела 13. Приказ најчешћих дијагноза које су регистроване у служби за здравствену заштиту жена на територији Браничевског округа 2014. године

Ранг	О К Р У Г		
	Б Р А Н И Ч Е В С К И		
	Дијагноза	Број	% од укупног броја дијагноза
1.	Друга запаљења женских карличних органа	2222	18,22
2.	Cervicitis uteri	1980	16,24
3.	Morbi climacterici	1371	11,24
4.	Salpingitis et oophoritis	849	6,96
5.	Болести дојке	836	6,85

Приказани резултати показују да су и у 2014. години, као и претходних година највећи проблем код жена са 15 и више година живота у Браничевском округу биле неозначена запаљења органа мале карлице и упале грлића материце.

3.2.5. Здравствено стање зуба и орално здравље

У оквиру службе стоматолошке здравствене заштите током 2014. године, на територији Браничевског округа регистровано је укупно 54240 обољења са стопом од 306,07/1000.

Од укупног броја приказаних обољења зуба на територији Браничевског округа (54240), код деце од 0 до 6 година регистровано је 6061 обољења (стопа 757,25/1000), код школске деце од 7 до 14 година регистровано је 20729 обољења (стопа 1592,09/1000), код школске деце од 15 до 18 година регистровано је 4201 обољења (стопа 738,83/1000), код одраслих од 19 до 64 године регистровано је 18046 обољења (стопа 162,06/1000) и код лица са 65 и више година регистровано је 5203 обољења (стопа 132,89/1000).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
 Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
 Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
 E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
 Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Табела 14. Приказ најчешћих дијагноза које су регистроване у служби стоматолошке здравствене заштите на територији Браничевског округа 2014. године

Ранг	О К Р У Г		
	Б Р А Н И Ч Е В С К И		
	Дијагноза	Број	% од укупног броја дијагноза
1.	Caries dentium (Каријес)	16437	30,37
2.	Morbi pulpae et textus periapicalis (Болести пулпе зуба и ткива око врха зуба)	15065	27,83
3.	Morbi dentium et textus sustentionalis alii (Неозначене болести зуба и потпорног ткива)	6137	11,33
4.	Morbi textuum dentium durarum alii (Неозначене болести тврдых ткива зуба)	5733	10,59
5.	Anomaliae dentofaciales, malocclusiones includens (Зубно-личне ненормалности, укључујући сметње загрижаја)	4079	7,53

Резултати анализе показују да су и у 2014. години, као и претходних пет година, на територији Браничевског округа, најчешће регистроване дијагнозе у оквиру стоматолошке здравствене заштите биле: зубни каријес, болести пулпе и неозначене болести зуба и потпорног ткива (табела 14).

3.3. Болнички морбидитет

Болнички морбидитет, као веома важан показатељ здравственог стања становништва на територији Браничевског округа посматран је кроз Извештаје о хоспитализацији болнички лечених лица.

На територији Браничевског округа стационарну здравствену заштиту становништву обезбеђују Општа болница Пожаревац и Општа болница Петровац на Млави.

Болничко лечење на територији Браничевског округа у 2014. години, са бројем уговорених здравствених радника (лекара и медицинских сестара/техничара), капацитетом, оптерећеношћу, заузетостју и просечном дужином лечења приказано је у табели број 15.

Табела 15. Стационарно лечење на територији Браничевског округа у 2014. години

ОКРУГ	Општа болница	Број запослених*			Број пост-еља	Број лече-них	Број б.о. дана	Просечна дужина лечења	Заузет. постеља у %	Број умрлих
		Укуп	Лекара	Технич.						
Браничевски	Петровац	209	46	163	138	3965	29942	7,55	59,44	146
	Пожаревац	769	172	597	530	16501	112685	6,83	58,25	871
	Свега	978	218	760	668	20466	142627	6,97	58,50	1017

* Приказани број запослених подразумева само уговорене лекаре и техничаре без осталих здравствених радника (фармацеута), сарадника и немедицинског особља.

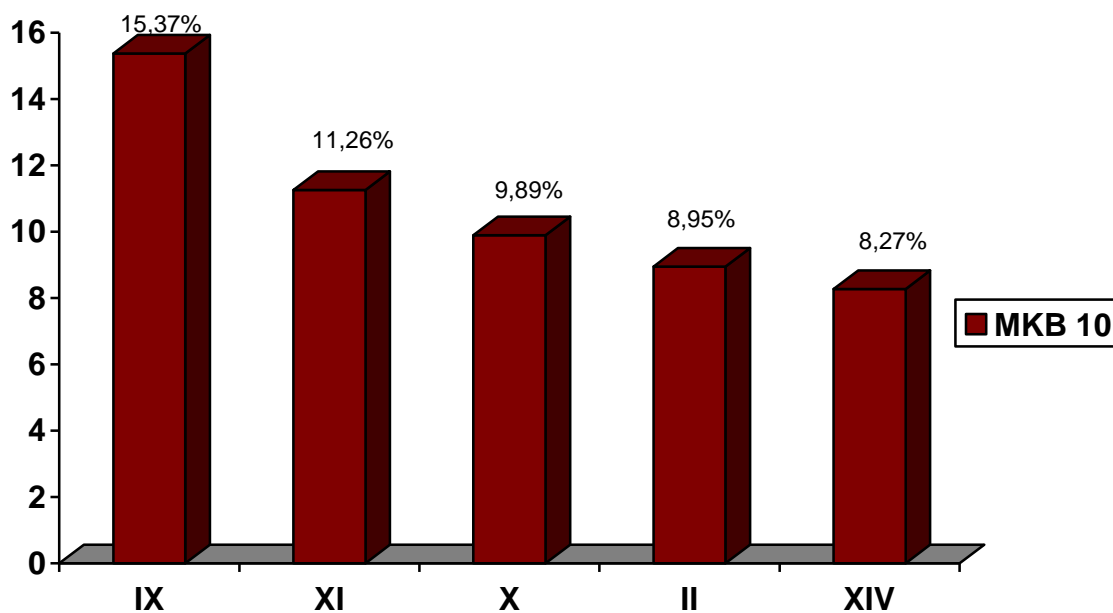

Према добијеним резултатима стопа хоспитализације у 2014. години у Општој болници Пожаревац била је 120,6 хоспитализованих на 1000 становника, што је за 3,5% мање у односу на 2013. годину, а у Општој болници Петровац стопа хоспитализације износила је 92,9 болнички лечених лица на 1000 становника, што је за 4,2% мање у односу на претходну годину. У 2014. години, на нивоу Браничевског округа, за две болнице, стопа хоспитализације је износила 114 на 1000 становника.

Анализирајући старосну структуру стационарно лечених лица у 2014. години, у општим болницама Браничевског округа, може се рећи да од укупног броја лечених највећи проценат, како у Општој болници Пожаревац тако и Општој болници Петровац, припадао је особама са 65 и више година (39,32% у пожаревачкој и 48,88% у петровачкој болници). Најмањи проценат од укупног броја лечених, на нивоу Браничевског округа, припада категорији становништва од 7 до 18 година (5,3%).

Према основном разлогу хоспитализације, резултати анализе показују да је и у 2014. години, као и претходне године, највећи број лица на територији Браничевског округа био хоспитализован због Болести система крвотока (15,37%) и болести система за варење (11,26%) (графикон 3).

Графикон 3. Најчешћи разлози хоспитализације на територији Браничевског округа по МКБ 10 у 2014. години

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
 Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
 Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
 E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
 Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Према подацима приказаним у табели 16, Болести система крвотока биле су најчешћи узрок хоспитализације у обе опште болнице Браничевског округа у 2014. години.

Табела 16. Приказ водећих група болести у болницама Браничевског округа у 2014. години

Ред бр.	ОКРУГ	ОПШТА БОЛНИЦА	ГРУПА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10	БРОЈ ХОСПИТАЛ.	%ОД УКУП. БРОЈА ЛЕЧЕНИХ
1.	Браничевски	ПОЖАРЕВАЦ	IX	2127	12,89
			II	1690	10,24
			XI	1676	10,16
			XIV	1523	9,23
			XVIII	1224	7,42
		ПЕТРОВАЦ	IX	1018	25,67
			X	912	23,00
			XI	629	15,86
			XVIII	250	6,31
			XIX	173	4,36

Најчешће утврђене дијагнозе, као основни разлог болничког лечења, у општим болницама Браничевског округа приказане су у табели број 17. Ако се искључи разлог хоспитализације због порођаја (Partus spontaneus capite i Partus sectione caesarea selectivus), у Општој болници Пожаревац најчешћи разлози хоспитализације били су Секундарна слабокрвност узрокована недостатком гвожђа и Злоћудни тумори дојке а у Општој болници Петровац Хроничне обструктивне болести плућа и Застојно обољење мишића срца (табела 17.).

Табела 17. Приказ водећих дијагноза болести које су стационарно лечене у општим болницама Браничевског округа 2014. године

Ранг	БРАНИЧЕВСКИ ОКРУГ					
	ОПШТА БОЛНИЦА ПОЖАРЕВАЦ			ОПШТА БОЛНИЦА ПЕТРОВАЦ		
	Дијагнозе лечених лица	Број	% од укупног бр.лечених	Дијагнозе лечених лица	Број	% од укупног бр.лечених
1.	Anemia sideropenica secundaria (D50.0)	354	2,15	Morbus pulmonis obstructivus chronicus cum exacerbatione acuta, non specificatus (J44.1)	397	10,01
2.	Neoplasma malignum mammae, non specificatum (C50.9)	321	1,95	Cardiomyopathia congestiva (I42.0)	178	4,49
3.	Insufficiencia cordis congestiva (I50.0)	249	1,51	Pneumonia, non specificata (J18.9)	161	4,06
4.	Hernia inguinalis unilateralis, non specificata (K40.9)	232	1,41	Fibrillatio atriorum et fluctuatio atriorum (I48)	149	3,76
5.	Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis suspecta (A09)	221	1,34	Hypertensio arterialis essentialis (primaria) (I10)	134	3,38

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Посматрајући IX групу по МКБ-10, односно Болести система крвотока, као водећу групу болести у укупном броју стационарно лечених на територији Браничевског округа, приказали смо најчешће дијагнозе поменуте групе обољења у две опште болнице посматраног округа (табела 18.).

Табела 18. Приказ најчешћих дијагноза водећих група болести по МКБ-10 у општим болницама Браничевског округа у 2014. години

Ранг	БРАНИЧЕВСКИ ОКРУГ					
	ОПШТА БОЛНИЦА ПОЖАРЕВАЦ			ОПШТА БОЛНИЦА ПЕТРОВАЦ		
	Најчешће дијагнозе IX групе по МКБ 10 класификацији (водећа група)	Бр.	% од укупног броја лечених из IX групе	Најчешће дијагнозе IX групе по МКБ 10 класификацији (водећа група)	Бр.	% од укупног броја лечених из IX групе
1.	Insuffitientia cordis congestiva (I50.0)	249	11,71	Cardiomyopathia congestiva (I42.0)	178	17,49
2.	Fibrillatio atriorum et fluctuatio atriorum (I48)	175	8,23	Fibrillatio atriorum et fluctuatio atriorum (I48)	149	14,64
3.	Angina pectoris non stabilis (I20.0)	145	6,82	Hypertensio arterilalis essentialis (I10)	134	13,16
4.	Hypertensio arterilalis essentialis (I10)	123	5,78	Insuffitientia cordis congestiva (I50.0)	74	7,27
5.	Infarctus cerebri propter thrombosim arteriae cerebri (I63.3)	102	4,80	Angina pectoris, non specificata (I20.9)	69	6,78

На основу овако приказаних дијагноза, водећих група по МКБ-10, може се рећи да је у 2014. години, у Општој болници Петровац највећи број лечених болесника био са Застојним обољењем мишића срца и Треперење и лепршање преткомора а у Општој болници Пожаревац са Застојном недовољном функцијом срца и Треперење и лепршање преткомора.

3.4. Морталитет

Подаци са којима смо израчунавали Морталитет, као веома важан индикатор здравственог стања становништва и који припада показатељима „негативног” здравља, односно показатељима смртности у популацији, односе се на последње доступне податке из 2013. године.

На територији Браничевског округа посматрани су: општа стопа морталитета, специфична стопа морталитета по полу лица од 20 до 49 година, специфична стопа морталитета болести система крвотока и тумора, стопа морталитета одојчади, стопа матерналног морталитета, стопа морталитета деце од једне до навршене четврте године живота, стопа смртности деце до пет година живота и пропорционални морталитет деце до пет година живота (табела 19).

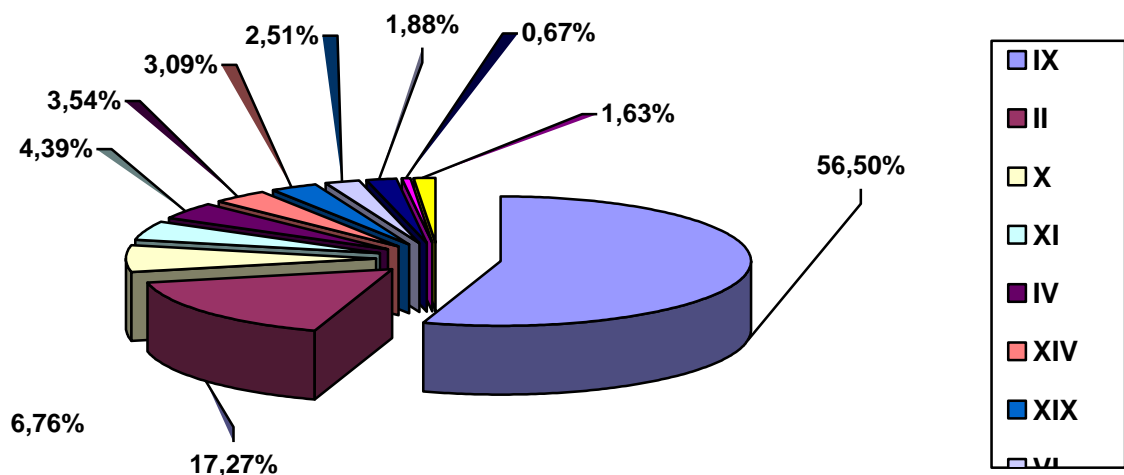

Табела 19. Показатељи „негативног” здравља на територији Браничевског округа у 2013. години

ОПШТИНА	Општа стопа морталитета	Спец. стопа морталитета М 20-49 год. живота	Спец. стопа морталитета Ж 20-49 год. живота	Спец. стопа морталитета Бол. сист. крвотока	Спец. стопа морталитета Тумора	Стопа матерналног морталитета	Стопа морталитета одојчади	Стопа морталитета деце од 1 до навршене 4. године живота	Стопа морталитета деце до 5 године живота	Пропорционални морталитет деце до 5 година живота
Велико Градиште	19,29	1,25	0,33	902,76	395,33	0,00	0,00	0,00	8,33	0,31
Голубац	22,17	3,51	2,35	1259,45	277,08	0,00	40,82	0,00	0,00	0,00
Жабари	23,77	1,05	1,17	1240,02	413,34	0,00	35,09	0,00	0,00	0,00
Жагубица	22,59	1,45	0,00	1423,37	289,64	0,00	14,29	0,00	0,00	0,00
Кучево	25,42	1,62	0,91	1625,90	310,02	0,00	15,38	0,00	0,00	0,00
Мало Црниће	20,35	2,00	0,54	1206,26	211,79	0,00	28,57	0,00	0,00	0,00
Петровац	22,91	2,35	0,93	1431,58	297,69	0,00	10,47	0,00	15,71	0,44
Пожаревац	14,68	2,43	1,01	690,18	329,62	0,00	5,72	0,36	11,44	0,73
Браничевски округ	19,16	2,12	0,90	1052,38	321,64	0,00	10,60	0,18	9,08	0,35

Анализа морталитета за 2013. годину на територији Браничевског округа је показала да просечно трајање живота на поменутој територији износи 75,3 година.

Графикон 4. Водећи узроци смрти по МКБ-10 на територији Браничевског округа, према последњим расположивим подацима из 2013. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

Према узроку смрти по МКБ-10, у 2013. години, на територији Браничевског округа, као и претходне године (2012.), највећи број лица је умро од: Болести система крвотока (1865 лица или 56,5%) и Тумора (570 лица или 17,27%) (графикон 4).

IV СПРОВЕДЕНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ БРАНИЧЕВСКОГ ОКРУГА 2014. ГОДИНЕ У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА И ПРЕВЕНЦИЈЕ БОЛЕСТИ

4.1 Спречавање и сузбијање болести

На територији Браничевског округа у току 2014. године спроведене су мере примарне превенције у циљу очувања здравља и спречавања и сузбијања обољења. Мере спречавања и сузбијања обољења, односно мере специфичне превенције се спроводе као: вакцинација, дезинфекција, дезинсекција и асанација.

4.1.1. Вакцинација

Вакцинација је веома специфична мера превенције јер штити само вакцинисане особе од обољења против којих су вакцинисане. На територији Браничевског округа у 2014. години спроведена је имунизација против одређених заразних болести (туберкулозе, дечије парализе, дифтерије, тетануса, пертусиса, морбила, рубеле, паротитиса, Хепатитиса Б и обољења изазваних *Haemophilus influenzae* (табела 20).

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913	

Табела 20. Приказ спроведене имунизације против одређених заразних болести на територији Браничевског округа у 2014. години

Ред. број	ВАКЦИНА		Број планираних	Број вакцинисаних	%
1.	ТБЦ		1298	1290	99,38
2.	ОПВ	Број вакцинисаних	1404	1275	90,81
		ревакцинација у 2. год.	1346	1250	92,87
		ревакцинација у 7. год.	1483	1382	93,19
		ревакцинација у 14. год.	1987	1292	65,02
3.	ДТП	Број вакцинисаних	1404	1272	90,6
		ревакцинација у 2. год.	1346	1249	92,79
		ревакцинација у 7. год.	1483	1366	92,11
		ревакцинација у 14. год.	1937	1361	70,26
4.	ММР	Број вакцинисаних	1422	1320	92,83
		ревакцинација у 7. год.	1483	1373	92,58
		ревакцинација у 12. год.			
5.	Хепатитис Б	Вакцинација у 1. год.	1404	1188	84,62
		(са 3 дозе)			
		Вакцинација у 12. год.	1568	1327	84,63
(са 3 дозе)					
6.	Хиб	Број вакцинисаних	1404	1273	90,67

Према приказаним подацима о спроведеној имунизацији у 2014. години, на територији Браничевског округа, можемо рећи да су вакцинације као и ревакцинације спроведене успешно, осим вакцинација против Хепатитиса Б која је реализована са укупним обухватом од 84,62% у односу на планиране вредности и ДТП ревакцинације у 14. години живота чији обухват износи 70,26% у односу на план.

V СПРОВЕДЕНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ БРАНИЧЕВСКОГ ОКРУГА 2014. ГОДИНЕ У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У току 2014. године, од стране Одељења за хигијену и заштиту животне средине Завода за јавно здравље Пожаревац, вршен је хигијенско-санитарни надзор водних објеката као и контрола хигијенске исправности воде за пиће, према Програму заштите од заразних болести и према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће, на територији свих општина Браничевског округа.

На територији Браничевског округа постоји 8 централних градских водовода, 55 сеоских водовода и 161 јавних водних објеката за локално снабдевање водом који су под сталном контролом/надзором Завода за јавно здравље Пожаревац. Поред наведених објеката постоје и појединачни или индивидуални бунари који се контролишу на захтев њихових власника.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

На 8 централних градских водовода на територији Браничевског округа прикључено је укупно 50,25% становништва. У току 2014. године, редовна дезинфекција спроведена је код 7 водовода (није спроведена само у Жабарима), док је редовно испитивање хигијенске исправности воде спроведено код свих 8 поменутих објеката. У оквиру поменутог испитивања у 2014. години узето је укупно 176 узорка на бактериолошки преглед, од којих је 6 узорака било неисправно (у Жабарима 3 узорка, у Жагубици 1 узорак и у Петровцу 2 узорка). Разлог бактериолошке неисправности биле су колиформне и аеробне мезофилне бактерије. Исти број узорака (176) прегледан је на физичко-хемијску исправност, од којих су 29 узорка (16,48%) били неисправни. Физичко-хемијску неисправност имали су градски водоводи у Жабарима (8 узорака), Жагубици (6 узорака), Петровцу (2 узорка), Пожаревацу (1 узорак) и Костолцу (12 узорака). Разлог физичко-хемијске неисправности били су: нитрати (NO_3), и манган (Mn). У свим градским водоводима на територији Браничевског округа у 2014. години, на свих 176 узорака контролисан је резидуални хлор, при чему је код 121 узетих узорака вредност резидуалног хлора била од 0,2 до 0,5 мг/л; а код 55 узорака вредност резидуалног хлора била је мања од 0,2 мг/л.

На територији Браничевског округа постоји 55 сеоских водовода на које је прикључено укупно 28,25% становништва. У 2014. години, на поменутих објектима спроведено је 9 редовних и 24 повремене дезинфекције, док код 22 сеоска водовода није рађена дезинфекција јер су били исправни. У 2014. години било је 37 редовних и 7 повремених испитивања хигијенске исправности воде сеоских водовода, док у 11 сеоских водовода није било контроле хигијенске исправности. Од укупног броја узетих узорака (88) на бактериолошки преглед, 31 узорак (35,2%) било је неисправно због присуства колиформних бактерија а на физичко-хемијском прегледу 22 узорка (25%) је било неисправно због присуства нитрата (NO_3). Код свих узетих узорака (88) вредности резидуалног хлора биле су мање од 0,2 мг/л.

На територији Браничевског округа постоје 161 јавни водни објекат са којих се снабдева 12,3% становништва. У току 2014. године, утврђено је да код 96 водних објеката стање задовољава а код 65 не задовољава и спроведено је укупно 132 редовне и 12 повремених контрола хигијенске исправности воде. Урађен је бактериолошки преглед на 774 узорка и утврђена неисправност код 328 узорака (42,37%) због присуства колиформних бактерија и аеробних мезофилних. На 711 узорака извршен је физичко-хемијски преглед и утврђена неисправност код 298 узорака (41,9%) због присуства нитрата (NO_3) и мутноће.

Према годишњем извештају о кретању заразних и паразитарних болести на територији Браничевског округа, постоје 8 градске депонија смећа, код којих је доста урађено на побољшању стања, али још увек све имају хигијенско-санитарне недостатке, самим тим угрожавају околну земљиште, подземне воде и ваздух. Сеоске депоније смећа (181) су практично бројна сметлишта ван села (144), а има и одлагања смећа у водотоке (19) и лагеровања у двориштима (18).

Хигијенска ситуација на подручју Браничевског округа може се ценити као делимично задовољавајућа. Дошло је до благог погоршања физичко-хемијског квалитета воде за пиће из сеоских водовода. Сеоски водоводи се и даље лоше одржавају, вода се не дезинфикује, висок је проценат хемијске и бактериолошке неисправности. Такође је висок проценат хемијски и бактериолошки неисправних вода за пиће у насељима која немају централно водоснабдевање. На погоршање квалитета воде су утицале поплаве које су се дешавале у мају месецу 2014. године. Забрињава стање у области загађења животне средине и у неким објектима од већег ХЕ значаја. Неповољно стање је најчешће последица недостатка материјалних средстава али и лоше здравствене и еколошке културе.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

У току 2014. године, Одељење хигијене са заштитом животне средине Завода за јавно здравље Пожаревац, повремено са Републичком санитарном инспекцијом вршили су хигијенско-санитарни надзор објеката од ширег ХЕ значаја (објекти за друштвену исхрану затвореног типа: предшколске, школске, интернатске, студентске, радничке и болничке кухиње).

VI ЗАКЉУЧАК

Анализа здравственог стања становништва Браничевског округа за 2014. годину, спроведена је на основу података демографске и здравствене статистике. На основу добијених резултата може се закључити:

1. Према Процени становништва од 30.06.2013. године, удео становника са 65 и више година (39152) у укупном броју становника за Браничевски округ (179451) износи 21,82%, што показује да популација која живи на територији посматраног округа припада старој популацији (удео старих са 65 и више година преко 10%).

2. На територији Браничевског округа, према последњим званичним подацима Републичког завода за статистику који се односе на 2014. годину, бележи се ниска стопа наталитета од 7,5/1000 (мање од 15/1000), док је стопа општег морталитета висока и износи 18,6‰.

3. Стопа природног прираштаја у 2014. години, на територији Браничевског округа је веома ниска (-11,1‰), са негативним вредностима у свим општинама, где је забележено чак -18,5‰ у Кучеву, -18,2‰ у Жабарима, -15,2‰ у Жагубици, -15,0‰ у Голубцу и Малом Црнићу, -14,8‰ у Петровцу на Млави, -12,0‰ у Великом Градишту и -5,3‰ у Пожаревцу.

4. Према броју корисника здравствене заштите на нивоу Браничевског округа (177217 лица) и броја регистрованих обољења у оквиру примарне здравствене заштите у 2014. години (укупно 391101 обољења, односно збир регистрованих обољења у службама зз предшколске и школске деце, одраслих, жена и стоматологије), може се закључити да у просеку на једног становника долази по 2,2 обољења.

5. Водеће групе болести по МКБ 10, за лица лечена на примарном нивоу здравствене заштите, на територији Браничевског округа у 2014. години, биле су Болести система за дисање, Болести система крвотока и Болести мокраћно – полног система.

6. Према броју пријављених заразних болести у 2014. години, на територији Браничевског округа, као и претходне године, водеће место заузимају: инфлуенца, варичела и дијареја са гастроентеритисом.

7. Према подацима приказаним као збир приспелих пријава / одјава хроничних незаразних обољења и констатованих дијагноза са Потврда о смрти лица која су боловала од истих у 2014. години, на територији Браничевског округа, најчешће регистрована хронична незаразна обољења била су: акутни коронарни синдром, шећерна болест и малигне болести.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

8. У 2014. години болничко лечење највише су користила лица са 65 и више година (8427 лица или 41,18% од укупног броја болнички лечених) а основни разлог хоспитализације у болницама Браничевског округа биле су Болести система крвотока (15,37%), Болести система за варење (11,26%) и Болести система за дисање (9,89%).

9. Апсентизам и инвалидност су проблеми са којима се суочавају све општине Браничевског округа и који значајно утиче на резултате анализе здравственог стања становништва округа. На територији посматраног округа, у 2014. години, стопа броја случајева неспособности/спречености за рад износила је 44 на 100 запослених радника.

10. Према последњим званичним подацима Републичког завода за статистику који се односе на 2013. годину, водећи узроци умирања на територији Браничевског округа биле су Болести система крвотока, Тумори и Болести система за дисање. Просечно трајање живота на територији посматраног округа у 2013. години било је 75,3 године.

11. Код деце предшколског и школског узраста на територији Браничевског округа у 2014. години најчесталије су биле Болести система за дисање и то акутна упала грла и крајника. Забрињава чињеница што је одређен број предшколске и школске деце посматраног округа био у 2014. години, лечен без јасно постављене дијагнозе (високо 2. место заузимају Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази). Систематским прегледима школске деце и омладине утврђен је велики број деформитета стопала, лошег телесног држања и лоше телесне ухрањености.

12. Код одраслог становништва у оквиру служби опште медицине и медицине рада, у 2014. години, водеће групе болести биле су Болести система крвотока и Болести система за дисање. Најчешће регистроване дијагнозе у службама опште медицине и медицине рада посматраног округа биле су висок крвни притисак, недефинисана обољења леђа и акутна упала грла и крајника.

13. У служби здравствене заштите жена, домова здравља Браничевског округа, у 2014. години, најчесталије су биле Болести мокраћно-полног система и то недефинисана запаљења органа мале карлице и упала грлића материце.

14. Најчешће дијагнозе у стоматолошкој здравственој заштити Браничевског округа у 2014. години, као и претходних година, биле су: зубни каријес као највећи проблем свих добних група, болести пулпе и ткива око врха зуба, као и недефинисане болести зуба и потпорног ткива.

15. У 2014. години на територији Браничевског округа планирани обим имунизације против одређених заразних болести (туберкулозе, дечије парализе, дифтерије, тетануса, пертусиса, морбила, рубеле, паротитиса, Хепатитиса Б и ХиБ) реализован је успешно.

16. Хигијенска ситуација на подручју Браничевског округа може се ценити као делимично задовољавајућа. Дошло је до благог погоршања физичко- хемијског квалитета воде за пиће из сеоских водовода. Сеоски водоводи се и даље лоше одржавају, вода се не дезинфикује, висок је проценат хемијске и бактериолошке неисправности. Такође је висок проценат хемијски и бактериолошки неисправних вода за пиће у насељима која немају централно водоснабдевање. На погоршање квалитета воде су неповољно утицале

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ПОЖАРЕВАЦ
Јована Шербановића 14, 12000 Пожаревац
Web: www.javnozdravljepo.nadlanu.com
E- mail: zavodpo0311@open.telekom.rs
Тел.: 012/222-568; 223-153; Факс: 012/220-913

поплаве које су се дешавале у мају месецу 2014. године. Забрињава стање у области загађења животне средине и у неким објектима од већег ХЕ значаја. Неповољно стање је најчешће последица недостатка материјалних средстава али и лоше здравствене и еколошке културе.

др Цвија Стојановић
Специјалиста социјалне медицине

Помоћник директора
Прим. др Сузана Петровић
Центар за промоцију здравља
анализу, планирање,
организацију здравствене заштите,
информатику и биостатистику у здравству

В.Д. ДИРЕКТОР
Завода за јавно здравље
Пожаревац
др **Ана Јовановић**